

Повідомлення «Соціально-економічне становище Черкаської області за січень–листопад 2021 року»

Населення

Чисельність наявного населення в Черкаській області, за оцінкою, на 1 листопада 2021р. становила 1164,8 тис. осіб з них міського населення – 667,5 тис. осіб та сільського – 497,3 тис. осіб. Упродовж січня–жовтня 2021р. чисельність наявного населення зменшилась на 13494 особи.

Порівняно з січнем–жовтнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 2335 осіб.

Кількість живонароджених у січні–жовтні 2021р. становила 5755 осіб, померлих – 18158 осіб.

Доходи населення

У січні–листопаді 2021р. **розмір середньої номінальної заробітної плати** штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2020р. збільшився на 21,9% і становив 11742 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів, інших транспортних засобів, виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво хімічних речовин і хімічної продукції, виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів, де заробітна плата перевищила середній показник по економіці в 1,2–2,2 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг, поштової та кур'єрській діяльності, текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів і не перевищував 64% від середнього рівня по економіці.

Індекс реальної заробітної плати (з урахуванням змін споживчих цін) у січні–листопаді 2021р. порівняно з січнем–листопадом 2020р. становив 109,7%.

Сума заборгованості з виплати заробітної плати (дані наведено по юридичних особах, активних на початок року, із урахуванням цензу за кількістю найманих працівників) протягом листопада 2021р. зменшилась на 1,6 млн.грн або на 3,3% і на 1 грудня 2021р. становила 47,0 млн.грн. Серед видів економічної діяльності найвагомніше зменшення суми несплаченої заробітної плати спостерігалось в охороні здоров'я (на 723,4 тис.грн), державному управлінні й обороні; обов'язковому соціальному страхуванні (на 558,1 тис.грн), діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування (на 248,5 тис.грн), складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту (на 217,0 тис.грн), виробництві електричного устаткування (на 195,0 тис.грн). Проте збільшилась сума боргу з виплати заробітної плати у сільському господарстві, лісовому господарстві та рибному господарстві на 134,0 тис.грн, водопостачанні; каналізації, поводженні з відходами – на 100,7 тис.грн.

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату на 1 грудня 2021р., становила 2,6 тис. осіб, або 1,3% від середньооблікової кількості штатних працівників, зайнятих в економіці. Кожному із зазначених працівників не сплачено в середньому 17,9 тис.грн, що в 1,5 раза перевищує середню заробітну плату за листопад 2021р.

Правосуддя та злочинність

За повідомленням прокуратури Черкаської області протягом січня–листопада 2021р. обліковано 8338 **кримінальних правопорушень**, з них тяжких та особливо тяжких – 37,9%.

Найбільше злочинів (43,5% загальної кількості) скоєно проти власності, 11,9% – проти життя та здоров'я особи, 11,4% – у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 5,6% – у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, 5,4% – проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та злочини проти журналістів, 4,7% – проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Протягом січня–листопада 2021р. на території області скоєно 28 очевидних умисних вбивств, 38 умисних тяжких тілесних ушкоджень та 7 зґвалтувань.

Кількість випадків крадіжок становила 2497, шахрайств – 556, грабежів – 69, розбоїв – 26 та хабарництва – 48.

За січень–листопад 2021р. потерпіло від злочинів 4811 осіб, з яких 1637 – жінки, 380 – особи похилого віку, 111 – неповнолітні та 54 – діти до 14 років. Найбільше потерпілих (53,2%) від крадіжок та шахрайства – відповідно 2136 та 422 особи, серед яких 33,3% – жінки (852 особи). У дорожньо-транспортних пригодах,

пов'язаних зі злочинами, на території області постраждало 227 осіб, з них 44 особи загинуло. Усього внаслідок злочинних діянь загинула 161 особа.

Кількість виявлених осіб, які вчинили злочини, становила 2355, з них жінок – 12,9%. У загальній кількості виявлених осіб, які вчинили злочини, 18,9% раніше вже ставали на злочинний шлях, 7,6% – знаходились у стані алкогольного сп'яніння, 5,8% – вчинили злочин у складі групи. Питома вага працездатних осіб, які на момент вчинення злочину не працювали і не навчалися, становила 78,6%, безробітних – 0,6%.

Діяльність підприємств

Фінансовий результат до оподаткування великих та середніх підприємств (крім підприємств, що займаються рослинництвом, тваринництвом та змішаним сільським господарством) за січень–вересень 2021р. становив 3081,2 млн.грн прибутку. За відповідний період попереднього року було отримано 3061,5 млн.грн збитків.

Найкращі фінансові результати до оподаткування мали: промисловість – 2476,1 млн.грн, оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 423,1 млн.грн прибутків.

26,5% підприємств допустили збитків на суму 796,5 млн.грн, що по відношенню до аналогічного періоду 2020р. менше у 6,5 раза. 82,5% від загальної суми збитків сформовано у промисловості.

Частка збиткових промислових підприємств склала 24,6%, ними допущено 657,4 млн.грн збитків. Найбільші суми збитків у промисловості отримані підприємствами з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (409,7 млн.грн), та виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів (218,8 млн.грн).

Послуги

За III квартал 2021р. **обсяг послуг, реалізованих підприємствами сфери послуг** області споживачам, становив 2432,4 млн.грн, або 94,2% до обсягу відповідного періоду 2020р.

У структурі загального обсягу реалізованих послуг найбільшу питому вагу займають послуги в транспорті – 24,2%, складському господарстві та допоміжній діяльності у сфері транспорту – 20,6%, в операціях з нерухомим майном – 13,0%, інформації та телекомунікаціях – 10,9%, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 9,3%, освіти – 5,9%, професійній, науковій та технічній діяльності – 5,8%, охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги – 4,2%.

Населенню області за липень–вересень 2021р. надано послуг на 469,3 млн.грн, що становить 19,3% від загального обсягу реалізованих послуг.

У структурі послуг, реалізованих населенню, найбільшу частку складають послуги у освіті – 29,8%, транспорті – 15,9%, охороні здоров'я та наданні соціальної допомоги – 14,6%, інформації та телекомунікаціях – 9,5%, діяльності у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 5,7%, професійній, науковій та технічній діяльності – 3,8%, в операціях з нерухомим майном – 2,3%.

Внутрішня торгівля

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–листопаді 2021р. становив 32489,4 млн.грн, що у порівнянних цінах на 13,3% більше обсягу січня–листопада 2020р. У листопаді 2021р. проти листопада 2020р. оборот роздрібної торгівлі збільшився на 8,6%, проти жовтня 2021р. – на 0,4%.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–листопаді 2021р. становив 18580,2 млн.грн, що в порівнянних цінах на 16,5% більше від обсягу січня–листопада 2020р.

У листопаді 2021р. роздрібний товарооборот збільшився проти листопада 2020р. на 11,7%, проти жовтня 2021р. – на 0,4%.

Сільське господарство

Індекс сільськогосподарської продукції в усіх категоріях господарств у січні–листопаді 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 136,8%.

Сільськогосподарські товаровиробники всіх категорій господарювання станом на 1 грудня п.р. отримали 4815,2 тис.т зерна, що майже удвічі більше, ніж за цей період в 2020 році, в т.ч. пшениці – 1255,4 тис.т (на 62,0%), жита озимого – 6,3 тис.т (на 25,3%), кукурудзи на зерно – 3263,9 тис.т (у 2,1 раза більше), ячменю – 238,7 тис.т (на 22,9%), гречки – 1,5 тис.т (на 33,5%). Збільшення виробництва зернових культур відбулося за рахунок значного підвищення урожайності (на 34,0 ц з 1 га). Скоротилося виробництво зернобобових культур на 3,3%, вівса – на 2,2%, проса – на 14,2%.

В усіх категоріях господарств проти відповідного періоду 2020р. зросло виробництво соняшнику та ріпаку (у 1,6 раза), що обумовлене розширенням площ збирання та підвищенням урожайності (на 8,1 та 9,3 ц з 1 га). Зріс обсяг виробництва цукрового буряка фабричного (на 32,3%) та сої (у 2,2 раза). На

збільшення виробництва цих культур вплинуло значне зростання урожайності на 123,1 та 13,1 ц з 1 га відповідно.

В усіх категоріях господарств за розрахунками отримано 379,3 тис.т овочів (на 1,5% більше проти січня–листопада 2020 року) та накопано 905,3 тис.т картоплі (на 24,3% більше). Збільшення виробництва картоплі зумовлене зростанням урожайності на 34,4 ц з 1 га.

Господарствами всіх категорій реалізовано на забій 421,7 тис.т худоби та птиці (у живій масі) (на 1,1% більше обсягу січня–листопада 2020 року), вироблено 403,2 тис.т молока (на 6,7% менше) та 720,3 млн.шт яєць (на 4,4% менше). Частка господарств населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва у січні–листопаді 2021р. складала відповідно 7,5%, 32,9% та 44,8%.

Станом на 1 грудня 2021р. кількість великої рогатої худоби у господарствах усіх категорій порівняно з 1 грудня 2020р. скоротилася на 4,8% і становила 146,6 тис. голів, в т.ч корів – на 6,1% (64,9 тис. голі), свиней – на 5,9% (330,0 тис. голів), овець і кіз – на 4,3% (29,2 тис. голів), птиці свійської – на 1,1% і становила 26,3 млн. голів.

Господарства населення утримували 30,2% загальної чисельності поголів'я великої рогатої худоби, у тому числі 34,2% корів, 37,8% свиней, 91,1% овець і кіз та 21,9% птиці всіх видів.

На 1 грудня 2021р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 1913,8 тис.т зерна (на 69,6% більше проти 1 грудня 2020р.). Запаси насіння соняшнику становили 387,5 тис.т (на 43,2% більше обсягу відповідного періоду 2020 року).

Промисловість

У січні–листопаді 2021р. порівняно з січнем–листопадом 2020р. **індекс промислової продукції** становив 97,9%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** індекс промислової продукції становив 126,0%, у **переробній** – 97,2%.

На підприємствах з **виробництва харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції становив 94,4%.

Менше вироблено свіжих чи охолоджених туш, напівтуш, четвертин необвалених яловичини і телятини (на 28,6%), олії соняшникової нерафінованої (на 26,9%), вод мінеральних та газованих непідсолоджених (на 22,7%), свіжих чи охолоджених тушок курей, курчат (на 15,8%), борошна з культур зернових, крім борошна пшеничного чи пшенично-житнього (на 14,0%), виробів здобних (12,9%), риби сушеної і в'яленої (на 12,2%), сиру плавленого (на 11,9%), свіжих чи охолоджених туш, напівтуш свинини (на 10,7%), борошна пшеничного чи

пшенично-житнього (на 4,7%), хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання (на 1,8%).

Водночас більше вироблено виробів ковбасних та подібних продуктів з м'яса, субпродуктів чи крові тварин (у 2,3 раза), кукурудзи цукрової консервованої (у 1,7 раза), риби солоної, крім оселедців (на 34,1%), свіжих чи охолоджених частин тушок курей, курчат (на 28,5%), пива солодового (на 15,4%), олії соєвої нерафінованої (на 10,4%), масла вершкового жирністю не більше 85% (на 5,6%).

На підприємствах **текстильного виробництва, виробництва одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів** індекс промислової продукції становив 87,9%. Скоротився випуск футболок, майок й подібних виробів трикотажних машинного або ручного в'язання; жіночих та дівчачих: пальт та плащів, жакетів та блейзерів (крім трикотажних), суконь (крім трикотажних), костюмів та комплектів (крім трикотажних), блузок, сорочок та батників (крім трикотажних).

Водночас зросло виробництво білизни постільної бавовняної (крім трикотажної), чоловічих та хлопчачих сорочок (крім трикотажних), чоловічого та жіночого взуття, призначеного для носіння на вулиці, з верхом із шкіри натуральної.

У виготовленні виробів з **деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності** індекс промислової продукції становив 101,7%.

На підприємствах з **виробництва хімічних речовин і хімічної продукції** індекс промислової продукції становив 99,0%. Менше випущено поліуретанів у первинних формах (у 1,8 раза), сечовини, яка містить більше 45% азоту за масою, у перерахунку на сухий безводний продукт, крім у таблетках, подібних формах або упаковках вагою 10 кг і менше (на 31,4%), аміаку безводного (на 21,2%), мила та речовин поверхнево-активних органічних в брусках та подібних формах (крім для туалетних цілей – на 24,0%, для туалетних цілей – на 18,5%), інсектицидів (на 15,1%). Більше вироблено неорганічних фунгіцидів, бактерицидів та протруювачів насіння (у 3,6 раза), засобів мийних та для чищення, які містять або не містять мило, включаючи допоміжні засоби для миття, розфасованих для роздрібної торгівлі, крім тих, що їх використовують як мило та поверхнево-активні речовини (у 3,3 раза), гербіцидів (у 1,6 раза), розчинників та розріджувачів складних органічних (на 10,9%).

У виробництві **основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів** індекс промислової продукції становив 100,8%.

У виробництві **гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс промислової продукції становив 99,0%.

На підприємствах **металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів, крім машин і устаткування** випуск промислової продукції зріс на 1,9%.

У **машинобудуванні** індекс промислової продукції становив 110,3%. Збільшився випуск устаткування для наповнення, закупорювання пляшок, банок,

закривання ящиків, мішків, їх запечатування, наклеювання етикеток, устаткування для газування напоїв; розпушувачів та культиваторів; борін дискових; обладнання для екстрагування чи виробництва тваринних або нелетких рослинних жирів чи олій; кузовів для автомобілів вантажних, фургонів, автобусів, тракторів, самоскидів, автомобілів спеціального призначення, автомобілів для перевезення 10 осіб і більше; контейнерів, спеціально розроблених та оснащених для транспортування вантажів одним чи декількома видами транспорту. Водночас скоротилось виробництво стрічкових конвеєрів та елеваторів безперервної дії для товарів або матеріалів; обладнання завантажувального, спеціально призначеного для використання у сільському господарстві; обладнання й апаратів для фільтрування й очищення повітря та газів; обладнання промислового для виробництва хлібобулочних виробів (крім печей хлібопекарських та тісторозкочувальних машин); засобів автотранспортних для перевезення 10 і більше осіб.

У **постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** випуск промислової продукції становив 98,7%. Зменшилось виробництво електроенергії тепловими електростанціями, проте гідроелектростанціями електроенергії вироблено більше, ніж в аналогічному періоді 2020р.

Будівництво

У січні–листопаді 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на 2889,7 млн.грн. **Індекс будівельної продукції** у січні–листопаді 2021р. становив 118,7%.

Обсяги будівництва інженерних споруд збільшилися у 1,4 раза, будівель – зменшилися на 8,4%.

Нове будівництво становило 21,8% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 66,7%, реконструкція та технічне переоснащення – 11,5%.

Транспорт

У січні–листопаді 2021р. **вантажообіг** підприємств транспорту області становив 8816,8 млн.ткм, або 106,1% від обсягу січня–листопада 2020р.

Підприємствами транспорту перевезено 10,3 млн.т **вантажів**, що становить 104,5% від обсягів січня–листопада 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–листопаді 2021р. перевезено 6539,3 тис.т вантажів, що на 25,1% більше обсягу перевезень вантажів у січні–

листопаді 2020р. та виконано вантажообіг в обсязі 1805,0 млн.ткм, який збільшився на 21,5%.

Пасажиरोобіг підприємств транспорту у січні–листопаді 2021р. становив 1425,8 млн.пас.км, або 132,0% від обсягу січня–листопада 2020р. Послугами пасажирського транспорту скористалися 36,9 млн. пасажирів, або 100,0% від обсягу січня–листопада 2020р.

Автомобільним транспортом (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 25,4 млн. пасажирів, що на 7,5% менше ніж у січні–листопаді 2020р. **Електротранспортом** перевезено 10,0 млн. пасажирів, що на 21,7% більше від обсягу січня–листопада 2020р.

Зовнішня торгівля товарами

У січні–жовтні 2021р. **експорт товарів** становив 645,0 млн.дол. США, або 94,3% порівняно із січнем–жовтнем 2020р., **імпорт** – 829,2 млн.дол., або 150,8%. Негативне сальдо склало 184,2 млн.дол. (у січні–жовтні 2020р. було позитивне – 134,1 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами із 134 країн світу.

Серед країн-партнерів найбільше екпортувалися товари до Китаю – 14,9%, Польщі – 6,4%, Оману – 5,5%, Білорусі – 5,1%, Німеччини та Нідерландів – по 4,7%.

Експорт товарів до країн Європейського Союзу становив 231,4 млн.дол., або 35,9% від загального обсягу експорту та зменшився порівняно з січнем–жовтнем 2020р. на 6,8%.

Основу товарної структури експорту області складали продукти рослинного походження – 41,9%, готові харчові продукти – 15,2%, жири та олії тваринного або рослинного походження – 12,1%.

Найбільші імпортні поставки товарів надходили зі Швейцарії – 38,5%, Китаю – 12,6%, Польщі – 6,9%, Німеччини – 5,9%.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 237,9 млн.дол., або 28,7% від загального обсягу та зменшився проти січня–жовтня 2020р. на 25,3%.

У товарній структурі імпорту переважали: мінеральні продукти – 45,2%, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 14,8%, машини, обладнання та механізми; електротехнічне обладнання – 11,6%.

Споживчі ціни

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–листопаді 2021р. по Черкаській області становив 111,0% (у відповідному періоді 2020р. – 105,0%).

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої зросли на 12,0%. Найбільше (на 39,9% і 28,9%) подорожчали соняшникова олія та цукор. На 15,7–

2,4% зросли ціни на хліб, м'ясо та м'ясопродукти, продукти переробки зернових, рис, масло, молоко та молочні продукти, макаронні вироби, яйця, рибу та продукти з риби, овочі, безалкогольні напої, сало. Водночас на 2,4% подешевшали фрукти.

Зростання цін (тарифів) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива на 18,5% відбулося в основному через підвищення цін на природний газ на 30,3%, тарифів на електроенергію – на 26,5%, каналізацію – на 15,8%, утримання будинків та прибудинкових територій – на 12,6%, водопостачання – на 8,8%.

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 6,3%, що спричинено подорожчанням послуг лікарень на 10,3%, амбулаторних послуг – на 6,5%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 5,5%.

Підвищення цін на транспорт на 12,8% в першу чергу зумовлено подорожчанням палива і мастил на 29,7%, проїзду в автодорожньому та залізничному пасажирському транспорті – на 18,0% і 12,5% відповідно.

Ціни у сфері зв'язку зросли на 7,4%, що пов'язано з підвищенням тарифів на місцевий телефонний зв'язок на 29,9%, міжміський телефонний зв'язок – на 28,1%, а також з подорожчанням поштових послуг на 16,7%, послуг мобільного зв'язку – на 8,1% та інтернету – на 8,0%.

Послуги освіти подорожчали на 20,1%, а саме: вищої – на 25,8%, середньої – на 25,2%.

